

Les publicacions del doctor Josep Calzada

ENRIC MIRAMBELL I BELLOC

El dia 26 del passat mes de març moria el Dr. Josep Calzada i Oliveras. Cinc anys abans havia expressat per escrit la seva voluntat clara i mani-

festa sobre tot el referent a les seves exèquies. Una sola missa senzilla, amb un sol celebrant; absència total d'esqueles i de notes necrològiques a la premsa.

Hem de respectar la seva voluntat, i en acomiadar-lo des de la

REVISTA DE GIRONA, de la qual fou assidu col.laborador, prescindir de qualsevol elogi a la seva persona.

Una austera nota biogràfica i la relació de les seves publicacions deixarà, aquí, testimoni del seu pas.

Mossèn Josep Calzada i Oliveras nasqué a Sant Feliu de Guíxols, el 4 de gener de 1913.

Estudià al Col·lell, al Seminari de Girona i la Universitat Pontifícia Gregoriana de Roma.

Ordenat prevere el 29 de juny de 1936, exercí el ministeri parroquial com a coadjutor a Sant Esteve d'Olot, on a més era mestre de capella i preceptor de llati; i com a rector a Santa Maria de Lledó.

L'any 1948 obtingué la Llicenciatura en Teologia a la Universitat Pontifícia de Salamanca, centre en el qual l'any 1956 cursà el doctorat. L'any 1948 comença la seva tasca docent, al Seminari de Girona, com a professor de Teologia Dogmàtica. En la càtedra renovà i modernitzà els sistemes docents, deixant de dependre exclusivament dels llibres de text, per anar directament a les fonts. Els seus alumnes consultaren i examinaren totes les edicions de la Suma de Sant Tomàs existents en les diverses biblioteques de Girona. L'any 1949 obtingué una canongia a la nostra Catedral.

Durant uns anys exercí com a capellà de la Clínica L'Aliança. En aquesta institució no només prestava les seves atencions als malalts, sinó que mostrava també la seva preocupació pel personal, intervenint prop de la Junta a favor especialment dels menys qualificats. Exercí com a professor de Religió a l'Institut de Batxillerat de Girona.

Nomenat per la Diputació Curador-Classificador del Patrimoni Artístic, realitzà una eficaç labor d'investigació, de control i d'assessorament.

Quan, amb motiu de la mort del Dr. Oliva i Prat, el Servei d'Arqueologia de la Diputació passà per moments molt delicats, la seva gestió resultà decisiva en la presa de decisions que asseguraren l'estabilitat i la continuïtat del Servei.

També intervingué molt directament en la gestació del Museu d'Art de Girona.

L'any 1976 rebé el nomenament de Delegat Episcopal del Patrimoni Històric-Artístic. I el 1977 el d'Assessor de l'esmentada Delegació i membre de la Comissió Diocesana d'Art Sacre.

Des de l'any 1979 estava adscrit a la parròquia del Mercadal.

Els seus amics, els seus antics deixebles, els que demanaren i escoltaren el seu consell, coneixen bé les qualitats que Déu li havia donat, i de les quals, com a Job, l'anà despullant, per retornar-les-hi en el futur que l'esperança cristiana ens promet.

El fruit del seu treball d'investigador, dispers en diverses publicacions, el recollim sistemàticament i cronològicament a fi que pugui ser aprofitat pels estudiosos.

Ell mateix havia redactat un recull de les seves obres d'història i d'art, recull que primerament havia conclòs el 22 de desembre del 1984 i que després amplià fins al 30 d'abril de 1988. En una nota fa constar que poden faltar-hi alguns treballs.

Efectivament el seu recull no és complet i també hi he observat alguns errors. Consultant biblioteques públiques i col·leccions particulars hem procurat obtenir un elenc, el més complet possible, de l'obra del Dr. Calzada, que presentem agrupat en tres apartats: I llibres; II opuscles; III articles.

Pel que fa als articles publicats en el "Boletín del Colegio de Médicos" hem de fer notar que per la seva brevetat, dues o tres planes, podrien semblar banals i intranscendents, i en canvi són molt ben documentats i representen una valuosa aportació a l'estudi de la toponímia de les nostres comarques.

Per les raons ja esmentades no fem cap més valoració de l'obra, que només presentem per facilitar al lector la seva consulta.

I.- LLIBRES

- *La realeza trascendente de María.* Artículo publicado en "Estudios marianos" órgano de la sociedad mariología española. vol. XVII.
- *La devoción al Corazón de María.* Ponencia leída por el autor en el Congreso Nacional Mariano de Zaragoza del año 1954. Gerona.- Diócesis.- 1957.- 90 pp.
- *Proceso de beatificación de la sierva de Dios Liberata Ferrarons.* Artículos de prueba testifical. Gerona.- 1964.- 67 pp.
- *Las claves de bóveda de la Catedral de Gerona.* Barcelona.- Escudo de Oro.- 1975.- 61 pp.; il.
- *L'art de conservar la salut. Versió catalana Règimen Sanitatis. (Flor Medicinae) de l'Escola de Salern.* Amb Josep Ma. Pla i Dalmau. (Al Dr. Calzada li correspon la traducció). Girona.- Col·legi de Metges.- 1976.- 77 pp.
- *Les campanes de la catedral de Girona.* Girona. Diputació.- 1977.- 89 pp.; il.
- *Catedral de Girona.* Barcelona.- Escudo de Oro.- 1979.- 96 pp.; il. (També hi ha edició en francès, en alemany i en anglès)
- *Sant Tomàs de Fluvià. La història, el monument i les pintures.* Girona.- Diputació.- 1983.- 103 pp.; il.
- *Sant Pere de Galligants. La història i el monument.* Girona.- Diputació.- 1983.- 378 pp.; il.
- *Sant Iscle de Colltort: la parròquia i el castell.* Olot.- Ed. Bassegoda.- 1983.- 71 pp.
- *Sant Gregori. Fulls d'història de la parròquia i del poble.* Pròleg d'Antoni Pladevall i Font. Sant Gregori.- Ajuntament.- 1986.- 393 pp.; il.; mapa pleg.

II - OPUSCLES

- *Estado actual de los estudios mariológicos.*
Gerona.- Diócesis.- 1954.- 42 pp.
- *La Missa dominical participada pels fidels.*
Barcelona.- 1957.- 32 pp.
- *La Missa dominical participada por los fieles.*
Barcelona.- 1957.- 32 pp.
- *El nombre de Cassà de la Selva.*
Contribución al estudio de la toponímia de la provincia de Gerona.
Gerona.- Diputació.- 1974.- 12 pp.
- *Capmany. Inauguració de les obres de restauració.*
Girona, 17 octubre 1982.
- *Sant Julià de Boada.*
Girona.- Diputació.- 1982.- 6 f. il.
- *Sant Joan de Bellcaire. Inauguració de les obres de restauració*
Girona.- Diputació.- 8 abril 1984
- *Una sorprenent pintura en taula de la Catedral de Girona.* (amb Mercè Ferré de Simón)
Girona.- Catedral.- 8 setembre 1984.- Tríptic
- *Acta de consagració de l'altar de l'església parroquial de Sant Gregori.*
18 novembre 1984
- *El Cardenal Joan de Margarit i de Pau.*
Girona.- Catedral.- 1984.- Tríptic
- *El culte de Sant Narcís a l'Església de Girona*
(amb la traducció del Sermó del Bisbe Oliba sobre Sant Narcís, per Narcís Comadira)
Introducció del Bisbe de Girona Mons. Jaume Camprodon.
- Girona.- Bisbat.- 1986.- 18 pp.
- *Sant Pere Desplà. Inauguració de les obres de restauració de l'església i de les pintures murals pre-romàniques. Benedicció de l'església.*
Girona.- 1986.- 8 fulls; il.
- *Les seus de la Diputació de Girona.*
Girona.- Diputació.- 1987.- 44 pp.; il.
- *Capella de Sant Joan de Sallèles. Sant Sadurní de l'Heura (Baix Empordà).*
Girona.- Diputació.- 1987.- 6 fulls.

III.- ARTICLES

- (EN PUBLICACIONS PERIODIQUES, OBRES COL·LECTIVES O MISCEL·LANIES.)
- *Sentido teológico de la necesidad de*

- la Asunción de Nuestra Señora, a "Los Sitios", del 16 d'agost de 1950.*
- *La Semana Santa de Gerona y la tradición.* (Pregón de la Semana Santa de Gerona del año 1958),

- a Programa de Semana Santa 1959.
- *Santa María de la "Vila Bisbal" un mil·lenari desaparebut?*
La Bisbal.- suplement del Full Parroquial.- 1974.- 16 pp.; il.
- *Dos retales de Sant Feliu de Guixols,*
a REVISTA DE GIRONA (1975) núm. 71, pp. 11-16
- *El busto del Señor Oliva Prat, en Ullastret,*
a REVISTA DE GIRONA (1975) núm. 72, pp. 13-18
- *Santa Maria de Lledó i el mil·lenari del Beatus de Girona.*
REVISTA DE GIRONA (1975) núm. 73; pp. 32-37
- *Sant Pere Cercada* (juntament amb Mª Carme Domènech de Climent)
a REVISTA DE GIRONA (1976) núm. 74; pp. 30-36
- *Pardines*
a Boletín del Colegio de Médicos de la Provincia de Gerona, núm. 64; 4t. trimestre de 1975; pp. 19-20
- *Sant Pere Cercada*
a Boletín del Colegio de Médicos, núm. 65; 1r. trim. 1976; pp. 30-32
- *Santa Pellaia i Santa Agata de Montnegre,*
a Boletín del Colegio de Médicos; núm. 66; 2n. trim. 1976; pp. 27-28
- *Sant Julià de Llor a Boletín del Colegio de Médicos; núm. 67; 3r. trim. 1976; pp. 26-28*
- *Palol d'Onyar*
Boletín del Colegio de Médicos; núm. 68; 4t. trim. 1976; pp. 21-24
- *Incidència surera a Sant Feliu de Guixols en el segle passat a "XX Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos. Sant Feliu de Guixols, 23 i 24 d'octubre 1976".*
Sant Feliu de Guixols.- 1977.- pp. 75-88
- *Acta de l'elecció i consagració d'Arnau, abat del monestir de Sant Feliu de Guixols l'any 1052, a id. id.; pp. 89-100*
- *Acotacions a unes notes històriques i toponímiques del municipi de Ventalló,*
a REVISTA DE GIRONA (1977), núm. 78; pp. 27-35
- *L'església de Sant Julià de Boada,*
a REVISTA DE GIRONA (1977) núm. 79; pp. 121-132
- *El "Templum Domini" de Margarit i el Dr. Gou i Solà,*
a REVISTA DE GIRONA (1977); núm. 81; pp.: 373-379
- *El Torn*
a Boletín del Colegio de

SANT PERE DE GALLIGANS

La Història i el Monument

Josep Calzada i Oliveras

Médecos; núm. 69; 1r. trim. 1977; pp. 22-24

- *Guils de Cerdanya* Bol. del Colegio de Médecos; núm. 70; 2n. trim. 1977; pp. 23-24

- *Foixà* a Bol. Colegio de Médecos; núm. 71; 3r. trim. 1977; pp.: 22-24

- *Sant Esteve de Bas* a Bol. Colegio de Médecos; núm. 72; 4t. trim. 1977; pp.: 22-24

- *El desaparegut retaule de Púbol*. a REVISTA DE GERONA (1978) núm. 82; pp. 63-69

- *Port de la Selva*. Bol. del Colegio de Médecos; núm. 73; 1r. trim. 1978; pp.: 18-20

- *Riudellots de la Creu*. a Bol. Colegio de Médecos; núm. 74; 2n. trim. 1978; pp.: 23-24

- *Sant Martí d'Empúries* a Bol. del Colegio de Médecos; núm. 75; 3r. trim. 1978; pp.: 23-24

- *La Cerdanya* a Bol. del Colegio de Médecos; núm. 76; 4t. trim. 1978; pp. 23-24

- *Santa Maria de Sa Cotà* "Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i comarca" 1979; pp. 11-44

- *El tríptic flamenc de la Diputació de Girona* a REVISTA DE GERONA (1979) núm. 78; pp. 201-205

- *Art i arquitectura en l'història hospitalari de Girona* a REVISTA DE GERONA (1979) núm. 89; pp.: 249-259

- *De la Bianya, una de les més famoses valls de la Garrotxa. Vianya o Bianya?* a Bol. del Colegio de Médecos, núm. 77 1r. trim. 1979; pp. 11-12

- *Sant Julià de Ramis*, a Bol. Colegio de Médecos; núm. 78; 2n. trim. 1979; pp. 23-24

- *Salt* a Bol. Colegio de Médecos; núm. 79; 3r. trim. 1979; pp. 23-24

- *Les sinagogues de Girona*, a "Annals de l'Institut d'Estudis Gironins" XXV-I (1979-1980) pp. 375-393.

- *Sobre un diploma de Carloman*, a "Estudis sobre temes guixolencs". Publicacions del Museu Municipal de Sant Feliu de Guíxols. núm. 2; 1980; pp. 1-21

- *La capella de Sant Salvador del palau episcopal i les pintures gòtiques suara descobertes*, a REVISTA DE GERONA (1980) núm. 90; pp. 25-29

- *El mosaic de la sinagoga de Beter-Alfa i el tapís de la Creació de la Catedral de Girona*,

a REVISTA DE GERONA (1980) núm. 92; pp. 173-205.

- *La Vall del Bac*, a Bol. Colegio de

- *La contenció de la Vall d'Aro*, a "Estudis sobre temes del Baix Empordà. Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà". núm. 1; 1981; pp. 101-120.

- *Més sobre el diploma de Carloman al bisbe Teotari*, a id. id. pp. 121-126

- *Documentació inèdita*. (Fa referència a activitats de la Comissió Provincial de Monuments, segle XIX), a REVISTA DE GERONA (1981) núm. 94; pp. 45-52

- *Sant Julià de Boadas, obra del mossarabisme català*, a REVISTA DE GERONA (1982) núm. 99; pp. 159-163

- *Unes pintures pre-romàniques a Sant Pere Desplà*, a "Quaderns de La Selva" (I); pp. 71-79

Santa Coloma de Farners.- 1983.

- *Sant Pere de Rodes i les seves esglésies*. I i II.

a REVISTA DE GERONA (1983); núm. 103; pp. 109-121; núm. 104; pp. 199-203

- *Un pergami interessant*, a "Butlletí de l'Associació Arqueològica de Girona"; 1985; núm. 5; pp. 46-50.

- *Unes pintures antigues de l'Església que és a Girona*, a "Alimara" publicació trimestral; núm. 7; Olot 1984; pp. 12-13.

- *L'enfrontament de dues comunitats? Sobre els jueus de Girona*, a "El Punt" del 28 d'octubre de 1984; pp. 14-15.

- *Sant Feliu l'Africà i Sant Feliu de Guíxols*. (juntament amb Lluís Esteva i Cruañas), a "Estudis sobre temes del Baix Empordà. Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà". núm. 3; 1984; pp. 11-70

- *La desamortització i la Comissió de Monuments de Girona*,

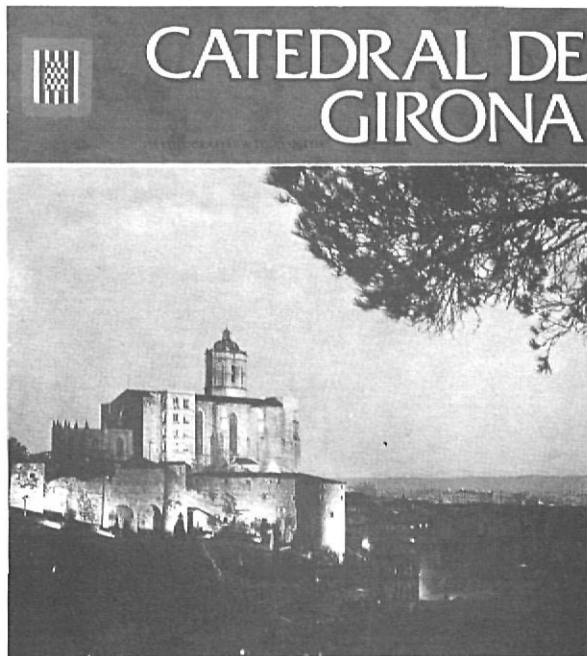
a REVISTA DE GERONA (1985); núm. 113; pp. 316-323.

- *Els comtes beneficiaris de Girona*, a "Butlletí de l'Associació Arqueològica de Girona" núm. 6; 1985

- *Un postincunabile de l'any 1523*, a "Annals de l'Institut d'Estudis Gironins"; XXIX (1987) pp. 291-306.

- *Període civil de la restauració de la basílica olibiana*, a "Commemoració del centenari de la restauració del monestir de Ripoll (1886-1986)".

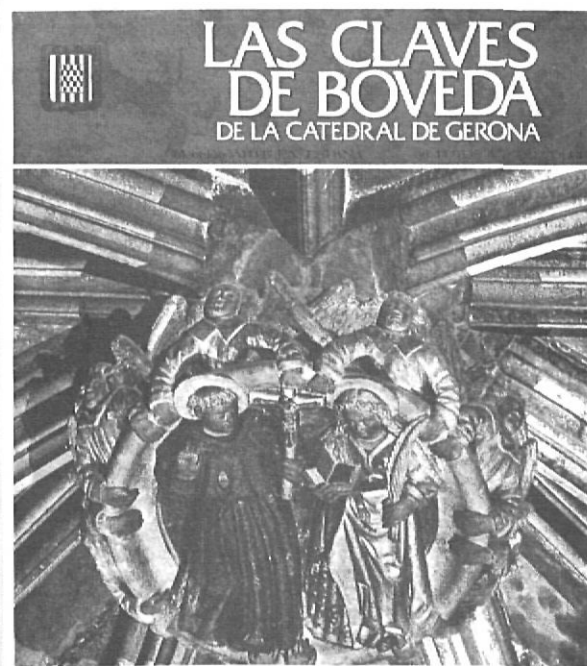
- Girona.- Generalitat de Catalunya, Diputació de Girona, Ajuntament de Ripoll.- 1987.- pp. 57-75.

Médecos; núm. 81; 1r. trim. 1980; pp. 30-32

- *Ullà*, a Bol. del Colegio de Médecos; núm. 82; 2n. trim. 1980; pp. 3P-40

- *Arbúcies*, a Bol. del Colegio de Médecos; núm. 83; 3r. trim. 1980; pp.

31-32

- *La Vajol*, a Bol. del Colegio de Médecos; núm. 84; 4t trim. 1980; pp. 22-24

**Darrers títols
de la col·lecció:**

152. **Final de festa**
Jaume Subirana

153. **Temps d'esbrotar**
Agustí Pons

154. **Llibres profètics
de Lambeth I I**
William Blake

156. **Dura llavor
secreta**
Jaume Medina

155

OROSOS DE LA MAR

Quima Jaume

Pels camins
remorosos de la mar

Premi Carles Riba 1989

Dibuix: Aurora Altisent

De venda a llibreries.
Distribuïdor: Llibres
Catalans, S.A.

Edicions Proa Diputació, 250. Tel. 302 71 18 08007 Barcelona